

HIREK.

Iskolai év kezdetén.

Hollandia, Norvégia és Dánia hasonló fáradozásain kívül első sorban a baseli svájci vásár nagyjelentőségű. A Budapesten 1918. aug. 16-tól 24-ig tartott Keleti Vásár is szép sikert aratott. Bécsben is aktuálisabbá vált az a gondolat, hogy a legközelebbi időben ilyen vásárt rendezzenek.

Érdekes, hogy az egyes államokban már bizonyos verseny támad a városok között. Így Borszlóban is ily vásár keletkezett, amely természetesen a lipcsei vásárral össze sem hasonlítható még ez idő szerint, amely azonban a Kelettel való forgalomban jelentőségre vél majd szert tehetni. Bordeaux, Páris és Havre Lyonnal igyekeznek versenyre kelni és Malmő is nagy mintavásár rendezésére törekszik, amely a gothenburgi vásárral készül a versenyt felvenni.

Nem véletlen az, hogy e mintavásárok gondolata a háboru alatt ennyire tért nyert. A mintavásárok intézménye új alakjában tipikusan háborus intézmény, mert éppen a háboruból támadt az a szükséglet, hogy legyen a kereskedelemnek valami szabályozója. A kereskedelemnek rendkívüli ziláltsága, a nyersanyagokban, félgyártmányokban és készgyártmányokban némely országban mutatkozó hiány, a külön célokra szolgáló gépek hiánya, a behozatali és kiviteli utak elzárása, a kiviteli tilalmak, a kényszer szabályozás s, csaknem az összes hadviselő és semleges államoknál nagy szükséglet támasztottak valami szabályozó intézmény iránt. Alapjában véve a vásárok felmerülte tulajdonképpen visszafejlődést jelent, aminthogy a háboru egyáltalán nem egy vonatkozásában azt az irányzatot mutatja, hogy a civilizációt és a gazdasági életet gyermekkorára vezesse vissza. Igaz ugyan, hogy a vásárok is modernebb alakot öltöttek már. A lipcsei vásár már régen nem áruvásár, hanem mintavásár: a mintavásároknak pedig bizonyára meg van a létjogosultságuk. Mindazonáltal az a nagy mohóság amellyel a vásárokat vetik magukat az emberek, nem mondható haladásnak. Vannak modernebb, kényelmesebb és fontosabb utjai-módjai annak, hogy a vevőt és az eladót összehzza az ember. Azonfelül a számos vásárrendezésnek nemcsak kereskedelmi természetű lehet az indító oka, hanem, nyilván a nemzeti tekintély nyomatékossabb hangoztatása és a vámvédelem és a protekciós irányzat is részesebb ebben. Csaknem határozottsággal feltehető, hogy a vásárok a háboru után, a világkereskedelem felvirágzásával kapcsolatban jelentőségüket ismét el fogják veszíteni. Mindazonáltal épenséggel nincs kizárva, hogy bizonyos nagyobb vásároknak, így pl. a lyoniaknak, huzamosabb fennállásával kell majd számolni.

Megelőnkül ismét a város, az árván maradt diákszobák benépesítésének, a hosszú vakáció után előkerülnek a könyvek s a jövő szép reményei megkezdik buvázkodásaikat a tudomány berkeiben.

Az ötödik háborus szeptember köszönt ránk. Az ötödik háborus tanév küszöbén állva tündöve tekintünk vissza, erre az emberi életben oly rövidnek látszó öt esztendőre, amelyet megnyujtott, hosszúvá tett a sok megremegető féltés, rettegés, a nélkülözés. Ez a hosszú idő is mulott nap-nap után, év-év után; az első háborus tanévben még csak kis diák, a negyedik osztályos, ma már nyolcadikos, maturandus. Hova lettek azok a jókedvű fiúk, akiknek hangulatát nem rontotta meg a tanári szigor, vagy a feladott leckék nagy halma. Máról-holnapra emberek, hősök lettek, akiknek örökké mosolygós ajkát lezárta a zord halál? Ismeretlen életpályára léptek az iskola padjaiból, minden átmenet nélkül felnőttekké lettek, az élet hívta, várta már őket.

Sajnos, az iskolákat még ma is kaszárnyáknak, kórházaknak kell átengedni, pedig nagy szükség volna már azokra eredeti rendeltetésük céljaira is, hogy megkezdjük a komoly munka megalapozását, amelyet az eljövendő békében felvirágzó munkás Magyarország életműködése megkíván.

Gyermeknap. Az orsz. gyermekvédő liga veszprémmegyei bizottsága városunkban a gyermeknapot szept. 8. és 9. napján fogja megartani. Urnákkal és perselyekkel gyűjtenek 5-6 helyen az utcán. A bizottság hölgy tagjai kérte fel az elnökség az ellenőrzésre és a gyűjtésre.

Lóczy Lajos egyetemi tanár, a tudós geológus a héten Veszprémben járt. A városi tanács fölkérésére a vízvezetési források környekét vizsgálta meg s a kibővítés kérdésében fog szakvéleményt adni.

Katonai kitüntetések. A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért és kitűnő szolgálataiért legfelső dicséző elismeréssel és a kardokkal tüntette ki Muth Henrik 31. honv. gy.-e.-beli tart. főhadnagyot.

A hadseregparancsnokság az I. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki a 31. honv. gyalogezredben a következőket: Kató Mihály, Csabai Gyula Lajos honvédek, az ellenség előtt elesett Baracz Gyula és Simulák Gergely népfőlkélok, továbbá Jobbik Mihály tizedes, Babos Ferenc népfőlkélok, Babics Kálmán tart. hadnagy, az ellenség előtt elesett Pintér Pál népfőlkélok, továbbá

Mihálek József fizedes, Peilober Bálint népfőlkélok, A 2. oszt. ezüst vitézségi érmét: Németh János népfőlkélok, Veres Pál, Viseczku Miklós, Hudek Péter, Zoltán Lajos, Hutkai Ernő népfőlkélok, Tóth Vincze, Mucsi Mihály, Németh Kálmán, Kozma József, Haberland Béla, Resch Mihály, Olveczki János, Varga Rezső, Brassován Emil, Horváth Ferenc, Szirutin Lőrinc, Molnár Antal, Gróf János népfőlkélok.

Óvári Ferenc dr. megbízatása. Szterényi József kereskedelemügyi m. kir. miniszter f. évi augusztus 3-án 74386—1918. számú határozatával dr. Óvári Ferenc országgyűlési képviselőt a balatoni szövetség ügyvivő alelnökét a Német-Osztrák-Magyar idegenforgalmi egyesülés választmányában Magyarországot megillető helyre kinevezte s felkérte, hogy a megbízást elfogadva az egyesülésben a magyar idegenforgalmi érdekeket hathatósan támogatni sziveskedjék.

Új népfőlkélok tisztek. A 31. népf. parancsnokság nyilvántartásában századosokká előléptek Halmay Emil, dr. Horváth Gyula, Kézdi-Vásárhelyi Árpád, Zombori Lippay Zoltán, népfőlkélok főhadnagyként léptek elő Jausz Lajos, Nagy Győző.

Evang. egyházközség közgyűlése. A veszprémi evang. egyházközség ma, szeptember 1-én de, 11 órakor az evang. iskola helyiségében közgyűlést tart, amelynek tárgya dr. Lányi Sándor kir. ügyész lemondásával megüresedett felügyelői állás betöltése.

Katonai előléptetés. Ó felsége a király Rácz Jenő 31-ik honvéd gyalogezredbeli hadnagyot főhadnaggyá, Réty Gyula számvevő allisztet műszaki segédisztviselővé léptette elő.

Abbanmarad a gyermeknyaralattás. A Károly király gyermeknyaralattás tervbe vitt folytatása elmarad. A gyermeknyaralattás kormánybiztosa látványlag értesítette a veszprémi gyermekmenhely igazgató főúrosát dr. Csereny Józsefet, aki a kormánybiztos veszprémmegyei megbízottja volt, hogy az idő előrehaladottsága miatt marad el a tengeri nyaralattás folytatása. Mindenesetre helyesnek találjuk ezt az intézkedést nemcsak a beállt esős, hideg időjárás miatt, de amiatt a sok felmerült nehézség miatt is, ami az egész akciót megnehezítette és népszerűlenné tette. Azt hisszük, az első év próbája sok mindentre megtanított. amit a jövőben már a magas cél érdekében is helyes mederbe fognak terelni a kezdet és irány szempontjából.

Bizottsági ülés a városházán. Szerdán Veszprém város állandó választmánya s a pénzügyi bizottság tartottak ülést. Az ülésen a szept. 4-i közgyűlés tárgysorozatába fölvetett ügyeket tárgyalták le.

forinttal segítette urát. A kártérítést a várnagy a veszprémi új püspöktől: Kecsethi Mártontól követelte is 1537 február 20-án. — Ugyanezen évben Nádassy Kecsethi a király kegyeibe ajánlja, hogy mint új gazdán segítsen, mert különben a veszprémi és sümegi várakat elfogja veszíteni, amelyekből ugys csak a vár romjai maradtak rája. Ferdinánd el is küldte több ágyuval Puchaim Vilmost, hogy Veszprémet felszabadítsa. Egy hónappal később, október 14-én értesíti a királyt a püspök, hogy a vár Török Bálinttól megszabadult.

A gond a vár visszavétele után sem apadt, sőt növekedett, mert az inség és nyomorúság igazán csak akkor szakadt Veszprém lakosaira, amikor tájékán a török is fölött.

Amikor a török Veszprémre rontott, az összes jövődalmi források kiapadtak s az előálló hiányokat pénzben és természetben a királyi kincstár sem tudta fedezni. A megszorult Veszprém főemberei folyton irocskáltak az udvarhoz; biztatásigéretet kaptak is bőven, de miután a szép szó nál többre nem mentek, a püspök és a káptalan kénytelenek voltak az annyira féltett egyházi kincsekhez nyulni s azok elzalogosításába vagy eladásába belemenni. Javallták ezt az akkori közállapotok is. Hírhedt kalandorok és rablók özönlöttek el Veszprémet és vidékét, akik a személy- és vagyonbiztonságot mindenfelé veszélyeztették.

Maga Kecsethi Márton veszprémi püspök 1538. augusztusában egyik levelében azt írja, hogy városból ki sem mer mozdulni, mert a rablók magába városba is bemelegszkednek. Valóban: Veszprémre elviselhetetlen napok nehezdedtek. Maga a káptalan a király előtt elpanaszolja, hogy egyesektől nagyon sokat szenved, maga a város pedig elnéptelenedik.

A városnak a legtöbb kárt a 1537. évi oszrom okozta. A vár védelmére királyi és spanyol katonaság szállotta meg a várost, amely azután mindent, ami megmaradt, fölemésztt. Hiányzott minden. Veszprém ebben az időben is püspöki székhely ugyan, de nincs falakkal körülvéve; az egész város, a várat leszámítva, csak faluhoz hasonlít; sárból készült, szálfafődeles 38 ép ház van benne, mert a többi romokban hever. Olyan nehéz volt a helyzet, hogy ha a király a várost a spanyol katonaságtól meg nem szabadítja, a káptalannak magának kell jobbágyaival együtt megszöknie.

1541-ben, amikor Kecsethi Márton veszprémi püspök 40 arany forintot fordíthatott a várra az eladott egyházi kincsekből, még szánandóbb állapotokról számol be a királyhoz intézett egyik levelében. Elpanaszolja, hogy a kanonokok a török elől elmenekültek, Veszprém mint hiteles hely megszűnt. Kéri a királyt, hogy a káptalan számára

Zalaegerszeget alakíttassa át erősséggé, amit 1546-ban meg is történt.

Amikor a török mindinkább veszélyesebb kezdett lenni, különösen 1543-ban: a káptalan az egyházi kincsek és felszerelések nagyobb és értékesebb részét Sümeg várába szállíttatta Zalkányi Miklós és Merula Primus ellenőrzése mellett, 50 márká súlyot pedig ezuttal is értékesített.

A következő évben, 1544-ben, amikor a veszély még fenyegetőbb lett, a többi egyházi kincset és felszerelést is elszállították szept. 21-én Sopronba, ahova azokat Szentkirályszabadjai Albert és öt kanonok kísérte. Ez utóbbi kincsből több tárgyat Pajki Pál kanonok és Német István Bécsbe vitték, hogy azok árát a veszprémi vár fenntartására fordíthassák. Összes súlyuk a beolvasztás előtt 56 márká volt, amelyért 508 forintot kaptak. De maga a püspök is, már jóval előbb, Csórón Andrásnál 50 márká súlyú kincset zálogosított el, amelyet sokáig nem tudott visszaváltani.*

(Folytatjuk.)

* Az eddig közölt adatok dr. Békefi Remig. a tudós zirczi apát „A Balaton környékének egyházi és várai a középkorban” c. művéből vannak átvéve.

— **Uj számvevői állás Veszprém városánál.** A városi számvevőszék munkaköre az utóbbi időben nagyon megnövekedett. A városi üzemek száma háromszorosan megnövekedett s annyi teendő került a számvevőszék ügykörébe, hogy azokat a jelenlegi személyzet ellátni nem képes. Ezért a legutóbbi állandó választmányi és pénzügyi bizottsági ülés javasolta, hogy a város egy új, a IX. fizetési osztályba sorozott számvevői állást rendeztesse. Az állás betöltője a főszámvevő helyettese is lesz. Az új állás szervezését a szerdai közgyűlés fogja kimondani.

— **Színlelőadás a veszprémi színpártoló egyesület javára.** A „Görög” rabszolgája fog az idén színészeikkel 1918. évi szeptember 5-én a színpártoló egyesület javára előadni.

— **Veszprém város szénellátása ügyében** a polgármester a héten személyes tárgyalást folytatott az Országos Szénbizottság igazgatóságával. Kikötésbe helyezték, hogy a városi közönség szénrel való ellátására néhány száz vagyon hazai szénrel utalnak ki. Porosz szénre nincs kikötés. A tanintézetek és a városi közművek szükségletét a bejelentett mennyiségekben megállapították s ez tatali és ajkai bányákban rendelkezésre áll. Az iskoláknak valamelyik szénnyelkereskedő utján a bányákkal érintkezésbe kell lépni s a kiutalást szorgalmazni.

— **Városi közgyűlés.** Említettük, hogy Veszprém város képviselőtestülete szept. 4-én d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tart. Most közöljük a tárgyszorokat fontosabb részeit. 1. Polgármesteri bejelentések. 2. Jelentés a közéleti üzem 1915. és 1916. évi zárszámadásának eredményéről. 3. A városi zeneiskola igazgatói állásának betöltése. 4. A városi gyám-pénztár 1916. évi zárszámadása. 5. A Veszprém megyei Talajművelő Részvénytársaság új kibocsátású részvényeire elővételi jog gyakorlása iránt tanácsi javaslat. 6. A szarvasmarha rekvizitásokkal kapcsolatban a gazdaközönséget ért kár arányos elosztása ügyében tanácsi javaslat. 7. Városi közigazgatási alkalmazottak számára beszerzési előleg és családi pótlék kiegészítés utalványozása. 8. Szigethy Ferenc v. alszámvevő IX. fizetési osztályba sorozását kéri. 9. A Veszprém megyei Talajművelő Részvénytársaság a Tódasco-telekből telket kér. 10. 11. Fazekas Mihályval a Gépház-utca bejárójának rendezése ügyében létrejött megállapodás jóváhagyása. 12. Gyökery János ajánlata a Szeglethy György-utcában telek megvétele és perbeszütéses ügyében. 13. A városi házépítéskészítő bizottság kezelt alapok, alapítványok stb. 1915. évi zárszámadása. 14. A városi zeneiskola számára felszerelési ingóságok megvétele ügyében tanácsi javaslat. 15. Városi számvevői állás szervezése.

— **Áthelyezés és kinevezés.** Az igazságügyminiszter dr. Csesznák Elemér zirczi kir. járásbírói jegyzőt a soproni kir. törvényszékhez helyezte át, helyébe a zirczi kir. járásbíróhozhoz jegyzővé dr. Kovács János szombathelyi kir. törvényszéki joggyakornokot nevezte ki.

— **A tandíj a veszprémi főgimnáziumban.** A főtanári hatóság a tandíjat az 1918-19. tanévre évi 100 K-ban állapította meg, amely összeg fél s negyedévenként is fizethető.

— **Értesítés.** A Veszprém Városi Zeneiskolában a beiratások szeptember 5-8-ig lesznek. Az évi tandíj az alsó osztályokban 160 K, a felső osztályokban 200 K. A beiratási díj 10 K. — Az előadások szept. 9-én kezdődnek. Igazgatóság.

— **Veszprémi köztisztviselők beszerzési csoportja** felkéri tagjait, hogy a kiutalt lisztet f. szeptember 2-án (hétfőn) Korai Adolf Kossuth Lajos-utcai üzletében okveitlen vigyék el, mert a visszamaradt mennyiség a csoport javára fog fordítani. A csoport újbóli teljes szervezése megtörtént, legközelebb a tagok nagyobb mennyiségű árut és élelmicikket (rizst, kávé, főzeléket, hagymát, káposztát) fognak átvenni.

— **Versenyárgyalás Enyingen.** Az enyingi központi szeszifőző szövetség versenyárgyalást tart Enyingen a központi szeszifőző épület építési munkáira 1918. szeptember 10-én délután 2 órakor. Bónatpénzül 5 százalék szept. 10-én déli 12 óráig teendő le az Enyingi Takarékpénztár r. t.-nál.

— **Kik fizetnek hadinyereségadó?** A pápai járásban hadinyereségadó fizetők névsora a következő: Szoid Manó földbérli Mezőlak 162.055 K 62 f. — Fischer Salamon hadseregszállító Pápateszér 66.925 K 78 f. — Vajtai Lajos sertés-kereskedő Adásztevel 36.874 K 81 f. — Gindele Géza hagyaték földbirtokos Vanyola 23.878 K 44 f. — Gróf Wallis Gyuláné földbirtokos Pápakovácsi 20.895 K 54 f. Pátkai Béla földbérli Nóráp 15.519 K 42 f. — Gróf Esterházy Sándor földbirtokos Marczalló 9767 K 76 f. — Pátkai József földbérli Nóráp 9262 K 79 f. — Kondor Emil földbérli Nagygymót 8268 K 32 f. — Kolozsvári Lajos földbirtokos Vaszar 8141 K 44 f. — Pátkai Lajos földbérli Nóráp 6522 K 24 f. — Máday Aurél földbérli Ugod 5596 K 47 f. — Fischer Sándor kereskedő Nemesszalók 4680 K. — Kovács Antal földbérli Csót 4595 K 58 f. — Szeidler Henrik földbérli Ugod 4426 K 33 f. — Szeidler Viktor földbérli Ugod 4426 K 33 f. — Bartos Károly földbérli Vaszar 4123 K 03 f. — Spitzer Jakab földbérli Nagyacsád 3998 K 66 f. — Szalóky Géza földbirtokos Nemesszalók 3987 K 94 f. — Kolozsvári Sándor földbérli Nagygymót 3920 K 12 f. — Unger János földbirtokos Bakonyjakkó 3875 K 45 f. — Ifju Kiss Károly földbirtokos Marczalgergelyi 3516 K. — Reiner Ignác földbérli K.-Vath 3149 K 07 f. — Lengyel Géza földbérli Dáka 2842 K 74 f. — Lengyel Károly földbérli Dáka 2842 K 72 f. — Hidy Zsigmond fakereskedő Nemesszalók 2421 K 19 f. — Csekegy Antal földbirtokos Dáka 2394 K 62 f. — Merétey Kálmán marhakereskedő Adásztevel 2219 K 40 f. — Szalóky Tamás földbirtokos Nemesszalók 2211 K 74 f. — Boda József földbirtokos Marczalgergelyi 2121 K 60 f. — Ifju Katona Károly földbirtokos Mihályháza 1894 K 50 f. — Ifju Drach Mór fakitermelő Fenyőfő 1500 K. — Sarlay Gyula földbirtokos K.-Vath 1395 K. 45 f. — Pollák Ferenc erdőmester Farkasgyepű 1368 K 62 f. — Dr. Vecsey Tamás földbirtokos Békás 1298 K 90 f. — Mihályi István földbirtokos Nagydém 1127 K 99 f. — Szabadhegyi Kálmán földbirtokos Nagydém 1025 K 61 f.

— **Ujabb rendelet a bevárás engedélyek dolgában.** Szurmay Sándor báró honv. miniszter, hogy a stürög aratási és cseplési munkák fennakadást ne szenvedjenek, a bevárás engedélyekre vonatkozólag újabb rendeletet adott ki, mely lehetővé teszi, hogy azok a gazdák is egyfolytában végezhessek gazdasági munkájukat, akiknek időközben beadott újabb felmentési kérelme idejében nem intézték el, s így bár rövid időre, de mégis be kellett volna vonulniuk. A rendelet felhatalmazza a járási főszolgabírákat, hogy azoknak a gazdáknak, akiknek a beadott újabb felmentési kérelme még elintézve nincsen, az annak benyújtásakor kapott 10 heti engedélyt már lejárt, újabb 10 heti bevárás engedélyt adhassanak. Ugyanennyi bevárás engedélyt kaphatnak azok is, akik eddig katonai szolgálatot még nem teljesítettek, tehát felmentésüket első ízben kérik. Azok a gazdák pedig, akik a katonai szolgálatból szabadsággal vannak és szabadságuk alatt kérték fejmentésüket, bevárás engedélyt semmi körülmények között sem kaphatnak.

— **Konstantinápoly.** Irta: Luttor Ferenc dr. Kiadta: a Nemzedékek Irodalmi Vállalat Szombathelyen. Ára 2 korona. — Apró, de plasztikus képekben vonultatja el szemünk előtt a szerző e kis könyvében Stambul egykori nagyságát, hanyatlását, majd újjáébredését. Áapos történelmi tudással mutat rá a nagy átalakulások külső és belső okaira, széleskörű műtörténelmi ismeretekkel elemzi a bizánci nagy kultúra keresztény emlékeit, az Aja Sophia művészi szépségeit, a görög mozaik-művészet alkotásait, végigvezeti olvasóit a város földalatti csarnokos ciszterternáin, bemutatja fürdőit, cirkuszait, mindenütt rámutatva, hogy a mohamedánizmus szelleme miként alakítja át saját képére a keresztény kultúra alkotásait s miként nyilatkozik meg eredeti alkotásokban. A múlt és jelen, az élet és művészet

szépségeinek mély átérzésével költői szint és hangulatot visz számos, szemléletes leírásaiba s az emberi lélek mélyreható elemzéséből vezeti le a múltból a város mai képét, lakóinak belső életét, a mohamedán és az európai kultúra ellentéteit és küzdelmeit. A török nép lelki világába való

belehelyezkedés, a világtelfogásban és vallásában nyilatkozó költői gondolatoknak illett megéreztetése mélyen gondolkodó és mélyen érző szívre vallanak. Nyelve festői, képzelete plasztikus; így olvasói előtt térben és időben széles perspektívát nyit anélkül, hogy a figyelmet — a lényegtől elvonva — jelentéktelen apróságokra szórná szét. A képzelet erejével ad életet gondolatainak. Minden művészi alkotás, a város, az utcák, a házak, az emberek előtte mind szimbólumok, bennük tükrözteti a múlt szellemét, a jelen lüktető belső életét, saját hangulatait és reflexióit. Aki kezébe veszi ezt a kis könyvet, tudást és élvezetet merít belőle. Illusztrációit Luttor Ignác és maga a szerző készítették. (bd.)

— **Katonák vigyázatok.** A legutóbbi időben számos baleset történt katonákkal a vasúton saját vigyázatlanságuk miatt. A katonák ugyanis gyakran a legkönnyelműbb módon életüket is kockáztatják csak azért, hogy a legközelebbi vonattal utazhassanak tovább: a zsúfolt vonatok tetejére kuszának vagy a már robogó vonatra ugranak. A vonat tetején való utazás pedig a legnagyobb veszedelmekkel jár mert úgy az alagutak, mint az áthidalások olyan alacsonyra vannak építve, hogy hanyatfokó ember számára sem marad elegendő térköz. Aki tehát a vonat tetején utazik, az holt bizonyosra veheti, hogy már a legközelebbi alagutnál lesodródik és életével lakol. S nem borzasztó dolog-e, hogy akit a fronton hónapokig, évekig megkímélt a sors, az szabadságos utján, hazavágyva, életét veszítse csak azért, mert a következő vonatot nem akarja megvárni? Pedig még a háborús korlátozások mellett is rendszerint csak pár órát, mondjuk félnapról van szó, ha az ember be akarja várni a legközelebbi vonatot. Másrészt bajtársiaság is segíthet a dolgon. Némi jóindulat és a podgyásznak csak félig meddig ügyes elrendezése mellett is nem egy később felszálló katonának hely lesz még szerezhető. A forgalom korlátozottsága szintén a hosszú háború elkerülhetetlen következményeinek egyike, amelyben mindenkinél bele kell nyugodnia, annál inkább a katonának, aki csak a legsajátabb érdekében cselekszik, ha soha sem utazik oly vonaton amelynek belsejében helyet nem talál.

— **Pályázat.** A Magyar Agrár és Járadék-bank Tótványson község határában 50 magyar hold földet bocsátott az Országos Hadigondozó Hivatal rendelkezésére abból a célból, hogy a 12 hadirokkantnak vagy hadiözvegynek bérbe adassék. A bérlet tartama 14 év. Magyar holdként évi 20 K bér fizetendő az Orsz. Hadigondozó Hivatal mezőgazdasági alapja javára. Minden bérli egy 300 négyzetöglő telken épült ház osztatlan tulajdonához juthat és a szükséges gazdasági felszerelést ajándékba kapja. Pályázhatnak vagyon-talan kifogástalan erkölcsű őstermelő családok hadirokkantak, vagy hadiözvegyek, és pedig első-sorban veszprém megyei magyar anyanyelvűek. Jelentkezni lehet a Veszprémi Hadigondozó népiroda hivatalos helyiségében (Megyeház 2. szám), ahol bővebb tájékozódás is nyerhető. Veszprém, 1918. évi július hó 26-án. Hadigondozó népiroda.

— **Szilva átadása a szeszifőzőnek.** A veszprémi központi szeszifőző a szilva-termés földolgozására is berendezkedett s azt a jól bevált gyakorlatot követi a szilva-termés átvelelénél is, hogy párlatot ad a szilva ellenében. Egy métermázsa szilvaért vagy szilva-cefréért — az áru minőségéhez képest — 3 vagy 4 liter finomított törkölypálinkát ad. Szilvát korlátlan mennyiségben átvesz.

— **Az új gabonaárak.** A hivatalos lap a gabona legmagasabb árak következő jegyzékét teszi közzé: Hatóságilag megállapított legmagasabb árak 100 kilogrammonként: Buzza, 1918. évi terméssé (76 kg-os sulyminőségű, legfeljebb 2% idegen keverékkel) 60 K, rozs, 1918. évi terméssé (71 kg-os sulyminőségű, legfeljebb 2% idegen keverékkel) 52 K, árpa 1918. évi terméssé (64 kg-os sulyminőségű, legfeljebb 2% idegen keverékkel) 52 K, tengeri, 1918. évi terméssé 52 K, fajtengeri 1918. évi terméssé 60 K, zab, 1918. évi terméssé 52 K, köles, 1918. évi terméssé 52 K, káposztarepce, 1918. évi terméssé 120 K, réparepce, 1918. évi terméssé 110 K, vadrepce, 1918. évi terméssé 55 K.

— **A tehéntej új maximális ára.** A hivatalos lap aug. 27-iki számában megjelent a közlelmezési miniszter rendelete, amely újból megállapítja a tehéntej maximális árát. E szerint a tej legmagasabb ára: 1. kis- és nagyközsegekben helyt átvéve: a) a termelő és másfelől a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep vagy tejgyűjtő állomás közötti viszonylatban 120 fillér, b) a termelő és fogyasztó közötti viszonylatban házhöz szállítva 124 fillér, c) a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep vagy tejgyűjtő állomás és másfelől a fogyasztó közötti viszonylatban 128 fillér. — 2. Rendezett tanácsú városokban: a) a termelő és másfelől a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozótelep vagy tejgyűjtőállomás közötti viszonylatban 124 fillér, b) a termelő és fogyasztó közötti viszonylatban házhöz szállítva 128 fillér, c) a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozó telep, tejgyűjtő állomás és másfelől a fogyasztó közötti viszonylatban 134 fillér.

— **Talajmivelő részvénytársaság Fejérmegyében.** Székesfehérvárott a veszprémmegyei Talajmivelő társaság mintájára hasonló társaság van alakulóban, amely alakulásnak elien gróf Esterházy László v. b. t. t., a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület elnöke, gróf Széchényi Viktor volt főispán, a Fejérmegyei Takarékpénztár Lintner Sándor jószágigazgató, a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület alelnöke, Ármos Jenő gazd. egyesületi titkár és a Magyar Földberlők Szövetkezetéé állanak, míg a szervezés sokoldalú munkáját Kelemen Béla székesfehérvári lapszerkesztő végzi. A Bicskén tartandó próbaszántásokhoz a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület meghívta Fejérmegye gazdaközösségét, valamint a szomszédos Veszprém, Komárom, Tolna, Esztergom vármegyék gazdasági egyesületeit és meg fognak jelenni a földmivelésügyi, a honvédelmi miniszteriumok és a magyaróvári gazdasági akadémia szakértői is. A Fejérmegyei Talajmivelő Társaság a f. év őszén — egyelőre bérszántásokkal, — tevékenységét már meg is fogja kezdeni és működési körét ki fogja terjeszteni Veszprém, Tolna, Komárom és Esztergom vármegyékre is és így érdeke a megyék gazdatársadalmainak is, hogy a beszerzeni szándékolt gépek üzemképességéről közvetlen meggyőződést szerezzenek. A próbaszántások különböző nivóju talajakon, különböző mélységekre szept. hó 4. és 5-én lesznek.

— **Csaló cigányok.** Augusztus 26-án ítélkezett a veszprémi kir. törvényszék Nyári Verona és Nyári Mária fenyőfői lakos cigányok felett, akik Iház Ferencnért ravasz fondorlattal tőle több mint 100 K értékű ruhaneműt és 20 K készpénzt kicsalva, azzal hitegették, hogy szeretőjét hozzá láncolják. A törvényszék a csaló cigányokat fejenként 2 havi fogházra és 200 K pénzbüntetésre s 3 évi jogvesztésre ítélte.

— **Egy jegyző rágalmozója.** Elismeréssel adózik mindenki a vidéki jegyzőknek a háború alatt kifejtett munkálkodásukért, mégis dacára lelkiismeretes munkájuknak egyes elégedetlenek csunya rágalmainak vannak itt is ott is kitéve. A héten ítélkezett egy ilyen rágalmozó felett a veszprémi kir. törvényszék. Interviszi Józsefné nagyvasonyi lakos volt a vádlott, aki a község érdemes jegyzőjéről, Finke Józsefről azt mondta, hogy aki malacot visz neki, annak tud adni hadisegélyt, de az ő lányának nem. A bíróság a rágalmozó asszonyt a többinek példát mutatva, 14 napi fogházra és 100 K pénzbüntetésre ítélte.

— **Növények felvétele a posta, távirda- és távbeszélő hivatalokhoz.** A m. kir. kereskedelmi miniszter pályázatot hirdet a posta, távirda és távbeszélő kezelési szolgálatban való kiképzés céljából posta, távirda és távbeszélő hivatalokhoz növények felvételére. Pályázhatnak 14 évesnél nem fiatalabb és 16 évesnél nem idősebb magyar honos ifjak, akik a középiskola negyedik osztályát sikkerrel elvégezték, s akik feddhetetlen magaviseletüket erkölcsi bizonyítvánnyal;

egészségi állapotukat pedig közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal igazolják. A kérvényeket sajátkezűleg kell irni, 1 K-s bélyeggel kell ellátni és szept. 10-ig az illetékes posta és távirda igazgatóságához címezve annál a postahivatalnál kell benyújtani, ahova a folyamodó növényekül való felvételét óhajtja. A folyamodásra a szülő vagy gyámi bejegyzés reávetendő. A növények a gyakorlati kiképzés első évében havi 60 K-t, második évben 90 K-t, a harmadik és negyedik évben havi 120 K átalányt kapnak. A továbbiakra nézve bármelyik posta és távirda-igazgatóság illetve hivatal nyújt tájékoztatást.

— **Az ellátatlanok összeírását** Veszprém városban a héten fejezték be. Összeírtak — a vasuti alkalmazottak és családtagjaikon kívül 12.700 egyént. A vasutasok a jóléti bizottság utján közvetlenül kapják a lisztet. Az összeírt ellátatlanok lisztszükséglete havonként 10 és fél vagon.

— **Magánosok sertéshizlalása.** A vármegye alispánjának előterjesztésére a földm. miniszter a magánházartások zsirellátásának módját akként szabályozta, hogy megengedte, hogy a szükséglet megállapításánál öt személyre egy sertést számítsanak.

— **Mérlegképes könyvelő** délutáni foglalkozást vállal. Cím a kiadóhivatalban.

— **Elhagyta a gyermekét.** Dollinger Mátyásné a veszprémi kórházból, — otthagynván újszülött gyermekét, megszökött. A csendőrség elfogta s átadta a rendőrségnek, ahol családi állás elleni büntetést miatt megindították ellene az eljárást.

— **A színeszőnő mellűje.** Lukács Margit színésznő briliáns mellűjét, ismeretlen tettes ellopta. Az értékes ékszer után a rendőrség megindította a nyomozást, még ugyan eredménytelenül.

— **Ingatlan forgalom Veszprémben és a veszprémi lárásban.** A múlt héten a következő ingatlanforgalmi változások történtek Veszprémben: Fábán Ferdinándné és Langei Sándor és neje háziingatlanát megvette Englert Ambrus és neje 20.000 K-ért, Schwarc György és neje háziingatlanát Bankó Gaborné 7000 K-ért, kiskoru Baditz Mária Julianna háziingatlanát Kovács János és neje 1600 K-ért, özv. Neszmélyi Antalné és társai háziingatlanát özv. Ebele Ferencné 800 K-ért, Babos István háziingatlanát Bakos István rendőr és neje 17000 K-ért, Resze István örökösei háziingatlanát Varga Erzsébet 2000 K-ért, özv. Ebele Ferencné háziingatlanát Molnár József és neje 5000 K-ért, Kovács Gézané szántóföld ingatlanát megvette özv. Kupcsik Károlyné 23020 koronáért. A veszprémi járásban: Bezerédj Ivánné és kk. Bezerédj Iván berhidai háziingatlanát megvette Mészáros József és neje Molnár Teréz 19.000 koronáért, özv. Virág Ferencné és társai tótvásonyi földingatlanát Baum Józsefné tótvásonyi lakos 4400 koronáért, Szűcs Ferenc és neje várpalotai ház és szőlő ingatlanát ifj. Szűcs Ferenc és neje várpalotai lakosok 3000 koronáért, Káppel Jánosné városi földingatlanát Farkas Károly és neje Szikora Etelka 1900 koronáért, Kompolthy Jób balatonalmádi villa és szőlő ingatlanát Horváth Gyuláné Babay Kamilla veszprémi lakos 16000 koronáért, Herceg Lajos balatonalmádi szőlő és rét ingatlanát megvette Böhm Kálmán 11575 koronáért.

— **Villámcsapás.** Aug. 27-én virradóra nagy vihar vonult végig Veszprémen és környékén, sőt a Balaton mentén is. A nagy viharban a villám több helyen lecsapott, így Szentgálon is Zsebeházy József birtokos cserépszindelyes pajtájába s a benne volt nagymennyiségű takarmány és gabonanemű a tűz martaléka lett.

Ügyes magyar-német gyors és gépirónó hosszabb gyakorlattal mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok „Szold gazdaság központi irodája, Mezőlak” küldendők.

— **Anyakönyvi kimutatás.** Születések: Glück István napszámos és Kung Borbála fia István rk. — Moravcsik Etelka házicseléd leánya Mária rk. — Kalusz Imre máv kocsi-rendező és Ober Terézia fia István rk. Zerencki Lajos sütőseged és Sziegel Terézia leánya Margit rk. — Halálozások: Szukor János napszámos 51 é. rk. — Szavuleszku János 32 éves. Rácz Ferenc 21 é. ág. h. ev., Szakolczai Adólf 40 é. rk., Szűcs István 42 é. ref., Gergely József 44 é. ref., Szediák József 39 é. ref., a m. kir. 31. h. gy. e. — Kálmán Gaborné Budai Erzsébet napszámos neje 28 é. rk. — Zerencki Margit 3 napos rk. — Repcsák Pál népf. a m. kir. 16. h. tüz. e.-ben, 31 é. rk. — Kutasi József 24 napos rk. — Ifkovics Valéria 4 hónapos rk. — Novat János községi szegény 54 éves rk. — Házasságok: Schärlein Béla rk. m. kir. honv. őrmester és Plang Mária rk. — Löwinger Béla izr. urod. ispán Boskovitz Elza izr. — Görzsönyi József ref. kömives segéd és Polusa Róza gyári munkásnő rk. — Farkas Imre rk. cipész iparos és Ulrich Julianna szakácsnő rk.

— **A szalastakarmány rekvirálása.** A hivatalos lap kormányrendeletet közöl a szalastakarmány rekvirálásáról, egyidejűleg megállapítja, hogy gazdasági szükséglet (teletetés) címen mi vehető számításba, illetve oldható fel. Eszerint az állatállomány szükségletének megállapításánál csak a birtokos rendes állatlétszáma vehető számításba, vagyis az a létszám, amely az igénybevételi eljárásakor tényleg megvan és amely az illető gazdasági vagy egyéb üzem méreteit és a békeidőben tartott állatlétszámát lényegesen meg nem haladja. A gazdasági szükséglet (teletetés) címen 1918 okt. 1-től 1918. május 15-ig minden számos állat után havonként két métermáza természetes szalastakarmány (anyaszéna, sarju) vagy mesterséges szalastakarmány (lőhere, lucerna, búkköny, mohar stb. széna) vagy tavasszalma vehető számításba, illetve oldható fel a zár alól. Tényezőállatok és oly teheneszetekben levő fejőtehenek részére, melyek tejtermésüket a közfogyasztás céljaira lekötötték, a meglévő készletek arányában darabonként és havonként további 0,5 métermáza szalastakarmány (széna) vagy tavasszalma vehető számításba, illetve oldható fel a zár alól. Ha az igénybevételi eljárás október elseje után fogatossitattik, mindenkor csak az a szalastakarmány (széna) vagy tavasszalma vehető számításba, illetve oldható fel, amely az előzőekben megállapított kulcs szerint a teletetés még hátralévő idejére jár. Számos állat alatt értendő 1 darab 2 éven felüli szarvasmarha, vagy 1 darab 2 éven felüli ló, 2 darab 2 éves szarvasmarha vagy 2 darab 2 éves ló, vagy 4 darab 1 éven aluli szarvasmarha, vagy 4 darab 1 éven aluli ló végül 10 darab juh vagy kecske ugyancsak 1 darab számos állatnak számít.

A Veszprémmegyei Talajművelő r. t. keres iródiata nőt, aki perfekt gépiroz és a gyorsírásban is járatos. Német levelozéshez érték előnyben. Fizetés tehetség szerint havi 200–300 K. Az állás végleges és mielőbb elfoglalandó. — Ajánlatok a Közp. Bankhoz a veszprémmegyei Talajművelő r. t. címére küldendők szept. 10-ig.

EGY nagyon jóforgalmu fűszer- és csemege üzlet. Trafik, szesz, marhasó és italmérés zárt palackokban, nagy katonai forgalommal, amely már 10 év óta fenn áll. Árual és berendezéssel, családi okokból, eladó. Komoly vevők érdeklődhetnek Simon Ferenc Hajmáskér.

— **Eladó ház.** Veszprémben, a Ranolder utcában 2. sz. alatt fekvő, 3 szobából, mellék-helyiségekből és gard. épületekből álló ház eladó. A háznál szép kert is van. Bővebbet a kiadóhivatalban. A ház azonnal elfoglalható.

Eladó hintó! Egy jó karban levő féderes hintó eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY FELÜLMULHATATLAN

MODIANO

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!

C. D. Modiano

BALATONPART

A BALATON FEJLŐDÉSÉT ÁPOLÓ ROVAT.

Rovatvezető: CZAKÓ GYULA.

Gondolatok.

Ép úgy, mint máskor is, leülök az íróasztalomhoz, kezembe veszem a tollat és írni kezdek. Mit? Egy percre agyamon különböző gondolatok száguldanak, vágatnak át, de nem tetszik ez sem, nem érdekel, és nem érint közelebbről egyik gondolatom sem. De azért tollam nyugtalan, már szántani kezdi a papírt s a betűvetésnek gondolatot, lelket kölcsönöz a késői órák magánya s azoknak a késői óráknak poézisa. Irok. Vajjon mi készíttet reá? Vajjon mi adja az eszmét? — Egy percre, két percre tanácstalan vagyok, de a makrancos toll már kivété e pár betűt s imé csodák csodája sort alkotnak a betűk s azokból a sorokból — még nagyobb csoda — nem hiányzik a gondolat sem . . .

Megállottam a Balatonparton, elnéztem a víz gyönyörűségét, játszadozott tekintetem a csevegő habokkal, lelkem belemélyedt nézésébe, s halljátok mit tanultam tőle:

Évek telnek, mulnak, a nemzeten jó és rossz napok vonulnak át, hányszor meg hányszor vigad, majd sir a magyar; egyik nemzedék a másik után megy a siri világba, de a habok még mindig zsongják szerelmes hangon éneküket a sik partnak.

Most lágyan, mint galamb bugása, ütődik, beszél hozzám, majd a kijátszott szerelmes dörgő, szilaj hangon zúg; be félelmes a Balaton ekkor.

. . . A szemem látja, mint vonulnak fehér gyöngyös hajjai egymás után, mint mennyegzői nászkiiséret; elől a Sió, a Balaton tündére, utána a szőke, ezüst haju lányok.

A pacsirta dalol, a sirály sikong, a nap mosolyog e lakodalomhoz.

A jövő nemzedék, kit én utánnam ide hoz lelkesedése, szeretete, mind hallja itt az örökkévalóságnak beszédét.

A víz folyik, a habok csevegnek, a madár dalol, a nap melegen süt és az én szívem öröme gerjed, Istenhez emelkedik.

De gondolataim tovább is jönnek, a szellő közelg, üzenetet hoz a szeretőnek távoli országból: a fiu édes vágyódását idegen országból az édes anyához, a vándor bús sóhaját a szülőföld után, — úgy érzem, hallom, mintha ezért zugna az erdő, ha a szellő rája átmege.

A szellő járása, felhők vándorlása keletől nyugatig tart, — tart örökké.

. . . Elhanyaglik a nap. csillagok tüneznek, az ember felhagy a munkával, álomra hajtja fejét. Oly csendes minden; az ember, a természet. Képbenhát magunkat, ám reggeltől estig küzdünk, fáradunk, — zaj van, háboru van a világban.

És lássátok az ember küzdelme, szívünk gerjedelme, mind, mind örökké tart.

Istenem, élsz te is örökké.

BALATONPARTI HIREK.

Álom és való.

*Kicsiny pataknak virágos partján
Jártunk kettesekén elandalogva:
Majd elmerengve . . . kart karba tartván,
Néztünk a gyorsan tűnő habokra . . .*

*Fényes palástját a kelő hajnal
Széttérté a felhőtlen égen.
Mi üdvözöltük őt vidám dallal
Szívörömben elmerülve mélyen.*

*Szívörömünk szült magasztos vágyat
— A hajnal szebben ragyogott felénk!
Boldogságunktól szívünk túlradt
S egymást szeretni hiven esküvénk! . . .*

*Igy boldogan most, hogy felkiálték
Eltűnt az álom . . . az elsuhanó! . . .
Mért a boldogság csak muló árnyék:
Mért csak szenvedés nekem a való? . . .*

Molnár Aladár.

* **A Lyra dalkör hangversenye Balatonalmádban.** A Lyra dalkört — melynek elnöke Györfly János budapesti iskolai igazgató és Reinhardt József bpesti gyógyszerész — ismerjük az 1914-ik évi dunántúli dalversenyéről, amely szék-városunkban folyt le s a versenyző dalkörök között nevezett dalkör vitte el az első díjat. E hó 18-án sikerült hangversenyt rendezett a balatonalmádi Hattyú vendéglőben a Zsófia szanatórium javára. A hangverseny változatos programjával élvezetes estét szerzett a nagyszámu közönségnek. A műsor egyes számai zajos tetszessel, tomboló tapsviharral fogadtattak, az egyes szereplők külön-külön meleg ovációkban részesültek. Kaszás Gyula a dalkör karnagya gyönyörű tenor hangjával. Stoll Károly kellemes baritonjával Déri Sándor, drámai és humoros szavalaival, Koller a kiváló vezetésével nagy elismerést arattak. A hangszer imitátorok különös kedves fogadtatásban részesültek. Hangy verseiből egy kis fiu megkapó szépséggel adott elő néhány darabot. Értesülésünk szerint a Lyra balatoni kirándulásait gyakrabban meg akarja ismételni.

* **Szolgáltatásra kirendelt állami tanítónő.** Nagy Margit állami elemi iskolai tanítónő a vallás és közoktatásiügyi miniszter a hadban levő tanítók helyettesítésére ez 1918—19-ik tanévtől kezdve a balatonkenesei ref. népiskolához osztotta be.

* **Uri Lányok Otthona Balatonalmádban.** Dr. Zolnay Gyuláné vezetése alatt 55 uri leány volt elhelyezve az ideai szezonban Balatonalmádban, kik a házvezetésben, főzésben és sportokban nyertek kiképzést és hirdetőivé váltak a Balaton kultuszának.

* **Cserkészcsapatok a Balatonparton.** Új nevelési irány, mely nem hivatalos nevelőegyenektől ered, hanem maga az ifjuság kebelében keletkezett az egész világon. A cserkész, aki mindennap vigyáz embertársairat aki a szolgálatkészséget, szorgalmat és munkát becsüli csupán, már minden művelt ember előtt jól ismert fogalom. A Balatonpart vonzóereje elhívta őket is — hozzánk, ugyan a háborus idő folytán — a régihez képest megrikult sorokban. Szeretettel láttuk őket, hisz jobbára Erdély bérci körül, a feldulet Kárpátok aljáról jöttek és gyűjtötték a velünk való érintkezés közben tapasztalatokat a magyar haza javára.

* **Színészet a Balatonparton.** Mig szimi művészeink nagyjai, a nevesebbek, akik egész éven át fáradságos munkát végeznek és reá szorulnak az erő gyűjtésre, a szünidőt pihenőül használják fel, addig az eddig még névtelenek az érzelt erőnek tudatában nem ismerve a pihenést a Balatonpartot járják, hogy itt arassanak tapsokat, erkölcsi és anyagi sikert, hogy a kellemest a hasznossal egybeköthessék, Balatonboglár, Balatonfüred, Almádi, Kenesén néztük meg előadásikat. A budapesti kabarék frivoliabb darabjaiból kiválogatott számok minden tartalom nélkül készítették a program számokat. A hivatásos színészek szégyenkeztek, — a hallgatóság pedig könnyöradománynak tekintette koronáikat. — Igazi erőket, színész tehetségeket szeretnénk látni játszani a Balatonparton is.

* **A szőlők állása és bor ára a Balatonparton.** A Balatonparton a szőlők állása jónak mondható. A gyakori esőzések azonban a minőséget befolyásolták. A bortermés valószínűleg megközelíti a tavalyit, minőségben azonban alatta fog maradni. Ó bor iránt a kereslet lanyha. Az eladásra került és vevőt talált egy-két tétel 1000—1200 K-ás áron cserélt gazdát. Ujborra kötések nagy elvételre történnek. A vételkedv tartózkodó. Nagyobb tételű eladásról, 600 hl. Balatonkeneséről van értesülésünk 960 koronás hektoliterenkénti áron.

* **A horgászok hónapjai.** Julius és augusztus különösen fontos a horgászokra nézve, akik a horgászatot a világon létező legkellemesebb szórakozásnak tartják és órákig el tudnak ülni a horgászó bot vastagabb végénél, lesve mig egy könnyelmű hal belebotlik a csalétekbe. A horgászat tudománya a szakértők állítása szerint azonban nem olyan egyszerű, mint azt a beavatlan szemlélő gondolná. Sok tapasztalatot és az idő pontos megfigyelését kívánja meg. Egy könnyű szellő, egy távolban elhúzódó zivatar figyelemre méltó változásokat idézhet elő s a halak, amelyek eddig teljesen elkerülték a csalétek, egyre-másra horogra akadnak. A horgászat titkaiba beavatottak szinte programot kell magának összeállítania az egész napra s az összes módokat tekintetbe kell venni. A Balatonparton is sokan hódolnak e sportnak, igaz hogy sokanuk pechie volt, mert majdnem fogtak egyet, mint az egyszeri cigány, akinek 11 hiányzóit a tucatból. A horgászok hónapjaiban fogtak horgászaink lyukas cipőt, de eleven hal, a mi horgára akadt, igazán kevés volt. Voltak horgászaink, kiknek egy balatoni keszeg 50 K-ba került, mig az ügyesebbek megkorrigálták a szerencsét azzal, hogy megvették a halakat és vitték haza poráron, — megvédelmezték a sport becsületét.

* **Befizetések a Gazdák hadsegélyző alapja javára Balatonkeneséről.** A Gazdák hadsegélyző alapja javára Balatonkeneséről rovatvezetőnkkel a múlt héten a következő befizetések eszközöltettek: Lebovits Emil 150, Fülöp Dániel 100, Ócsi Károly 50, Körmendi Lajos 20, Horváth József 40, Varga Gyula 50, Csurgai Sándor 20, Ócsi Gyula 25, Pöcz Lajos 50, Natkay Zsigmond 35, Nyul János 20, Kocsis József 35, Bán Imre 35, Dull Pál 50 K. Összesen 680 K. A befizetett összeget az enyingi járás főszolgabírájának küldöttük el.

* **Ponyvarekvirálás Siófokon.** Az erős időjárás a vasuti szállításokuál a jó ponyva alkalmazását fokozott mértékben teszi szükségessé. Értesülésünk szerint a siófoki ponyva készítői, ahol a kabinok jobbára nem fából, hanem ponyvából vannak építve, mint luxus cikket lerekviráltak.

* **Szinielőadás a balatonalmádi-i gyermekszanatóriumban.** Kedves és megható ünnepélyt rendeztek a balatonalmádi-i gyermekszanatórium kis üdülő gyermekei aug. 27-én főnöknőjüknek névünnepe alkalmából. A kis apróságok üdvözölve énekeltek, beszédekkel mondták és játékokat rendeztek. Előadtak két kis vigjátékot (A szivart és Az udvari fényképész) és több verset szavaltak. Az ünnepség programszerű lefolyása után egy kis leányka az egyesület jelen levő ügyvezető elnökét: dr. Övári Ferencet üdvözölte és a gyermekek hálás köszönését tolmácsolta, egy másik kis leány pedig szép csokrot nyújtott át az ünnepelt Augustia nővér főnöknőnek. Övári Ferenc dr. hálás köszönését fejezte úgy az ünnepély rendezéséért, valamint az idényben kifejtett hasznos és eredményes munkásságukért s ezzel az ünnepély véget ért.

* **Balatonözhajózási menetrend.** Szept. 1-től 15-ig Siófok és Balatonfüred között naponta közlekedik hajó s indul Siófokról 11 óra 10 perckor, de 5 óra 30 perckor és 9 óra 40 perckor, vissza indul Büfűről 8 óra 55 perckor de., 4 óra 25 és 8 óra 20 perckor délután. Balatonboglár és Fonyód között mindennap déli 12 óra 15 perckor indul, Fonyódra vissza pedig 4 óra 30 perckor délután.

Esztergályos műhely átvétel!

Van szerencsém a helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozni, hogy Veszprémben a Szabadi-utca 26. sz. (volt Horváth-féle házban) alatt levő özv. Ernhoffer Gyuláné jó hirnévnek örvendő

esztergályos műhelyét

átvettem és azt a mai naptól kezdve a saját nevémmel tovább vezetem. Elváltatok minden szakmába vágó munkát a legizlésebb kivitelben, a legjutányosabb árak mellett, ugyszintén raktárt tartok mindenféle esztergályos árukból, u. m. konyhaberendezési tárgyakkól és mindennemű pinceberendezési eszközökből.

Nap- és eső ernyők javítása elfogadtatik!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri
Kalocska Lajos
 esztergályos.
 Veszprém, Szabadi-u. 26.

SZINHÁZ.

A múlt szombaton nyitlak meg a veszprémi színház kapui s Fodor Oszkár színigazgató társulata megkezdte őszi színiszezonyját. Sok reményvel nézhet Veszprém közönsége a társulat működését, amely új erőket felelősségre teljesen kifogja elégiteni igényeit úgy az előadandó darabok, mint az előadások tekintetében. De az első hét eredményéből következtetve, a társulatnak sem lesz oka panaszkodni. Az első színházi hétről az előbbiakban számolunk be. Izlése szöveges színházi műsort állít össze a társulat két tagja: Bátori Illés és Ligeti Lajos. A szöveges műsor külpapját a társulat főbb erőinek fényképe díszíti, az első számot Vida Ilus primadonnának szentelik.

Augusztus 24-én megnyitó előadásul Rényi Aladár új operettjének, a „Vandergold kiasszony”-nak premierje volt telt ház előtt. Az itt-ott fülbemászó zenéjéhez a szöveget Harsányi Zsolt és Hevesi Sándor írta. Tipusa a modern operetteknek, telítve hamisítatlan operett-lehetetlenségekkel. Vida Ilus temperamentumos alakítása a címszerepben nagy tetszést keltett, de méltó partnere volt Falussy (Sámson) és Váradi (Napoleon) is. Ligeti Lajos komikus mutatkozott be tetszés mellett.

Augusztus 25-én d. u. a „Mágnás Miska” reprize volt Vida Ilussal és Váradival a főszerepekben, — este pedig a „Vandergold kiasszony” ment másodszer ismét zsufolt ház előtt.

Augusztus 26-án a „Románc” zenés játék vonzott telt házat, amit minden tekintetben megérdemelt. A Románc mesteri kézzel megkonstruált,

sok drámai erőt kifejező színjáték, mely egy anglikán pap és egy híres nagy énekesnő szerelmének történetét hozza színpadra. Ebben a darabban mutatkozott be a veszprémieknek a társulat drámai hősnője Kovács Lulu és nemrégiben szerződött másik kiváló új tagja, Doktor János. Kovács Lulu Rita Cavallini, a híres énekesnő szerepében nagy tehetségének adta tanujelét, kár azonban, hogy nem éli bele magát kellően a szerepébe s ezért játéka nem hat meggyőző erővel. Doktor János első felléptével bizonyosságot tett kiváló tehetségéről s kedves, finom játékát a publikum megértéssel honorálta. Falussy Tom Armstrong, a pap szerepében kitűnő volt.

Augusztus 27-én Váradi Izsó bucsufelléptével „A csárdáskirályné” előadása volt, amelyet az operett előadások iskola produkciójának mondhatunk, nemcsak a bucsuzó Váradi, de Vida Ilus, Falussy, a kis Mezey Margit és Gulyás is kitűnő összjátékkal, a legközelebbet produkálták, különösen Vida Ilus, aki temperamentumos játéka és művészi képességének teljében volt. Kisebb szerepekben Uray Lili, Brády és L. Madgyaszay Amál szintén jók voltak.

Augusztus 28-án Biró Lajos aktuális háborus színművének, a „Hotel Imperial”-nak bemutatója volt telt ház előtt. Biró Lajos a katona lélektanát próbálja boncolgatni nem valami szerencsés kézzel, de annál inkább az ő morált nélkülöző filozófiájával. Két legsikerültebb alakja Anna (Kovács Lulu) a Hotel Imperial szobalánya és különösen Tabakovics a kém. Színészeink nagyon jól játszották szerepeiket, elsőrendű volt Kovács Lulu és Almássy szerepében Brády Andor, Falussy (Juskievics), Gulyás (Skobelev) és Ligeti (Tabakovics). Uray Lili és L. Madgyaszay Amál is megállták helyüket. Kisebb szerepekben Doktor János és Nádor alakítása nagyon jó volt.

Augusztus 29-én a „Hotel Imperial”-t ismételték meg.

Augusztus 30-án Rényi kedves zenéjű operettje, a „Kis gróf” került színre. A főszerepeket Vida Ilus, Németh Irén, Brády, Falussy, Ligeti, Gulyásné, Székely René és Gulyás töltötték be. Vida Ilus kedves, eleven alakítása, úgy Ligeti és Gulyás eredeti jóízű humora tökéletesítette az előadást. Németh Irén élénk játéka s kedves hangja ép úgy érvényesült, mint Brády szereplése. Meg kell említeni a zenekart, amely Andor karmester művészi vezetésével mellett semmi kívánni valót nem hagy hátra.

Színházi iroda jelentése. A jövő hét műsora nagy szenzációval kezdődik. Hétfőn lép fel ez évadban először Fodor Oszkár színigazgató Bernstein „Tolvaj” című drámájában. E világhírű dráma Voysin Richard-ja a kitűnő művész egyik legjobb szerepe. A többi szerepek Vécsey Ilona, Kovács Lulu, Doktor és Brády kezeiben vannak. — Kedden, f. hó 3-án Czobor Károly híres operettje „Hajduk hadnagya” van műsoron Falussy Istvánnal a címszerepben. A kitűnő operette, mely itt már évek óta nem ment, a legelsőbb rendű kiosztásban kerül közönségünk elé. Szép ligeti Gulyás, a többi szerepeket Vida, Mezei, Németh, Ligeti és Brády játsszák. — Szerdán „Sztambul rózsája” kerül színre ez idényben másodszer, az első előadástól eltérő szereposztásban. Achmedet Falussy, Midillit Mezei Margit játsza. Ezen előadásban lép fel először társulatunk táncos komikusa Pataki Ferenc, kinek fellépését országos nagy hír előzi meg. — Csütörtökön Sidney Jones „A görög rabszolga” című világhírű operettjét eleveníti fel társulatunk Vida, Mezei, Németh, Gulyásné, Gulyás, Falussy, Ligeti és Brádyval a főbb szerepekben. A társulat nagy ambícióval készül a Vigszínház ezidei slágerére, „Az asszony és a bábú” színjátékra, melynek bemutatója pénteken, f. hó 6-án lesz. A darab fő női szerepe Kovács Lulura van bízva, ki fényes tehetségével a darab minden szépségét érvényre hozza. Főbb szerep-

lők: Gulyásné, Ligetiné, Falussy, Brády és Doktor. — Szombaton Jacobi híres operettje a „Leányvásár” van műsoron. A főbb szerepeket Németh, Vida, Pataki, Ligeti, Gulyás és Szalma játsszák.

A színház jövő heti műsora. 1918 szeptember 2-től 8-ig. Hétfőn: „A tolvaj” színmű. — Kedden: „Hajduk hadnagya” operette. Szerdán: „Sztambul rózsája” operette. — Csütörtökön: „Görög rabszolga” operette. — Pénteken: „Asszony és a bábú” színjáték. — Szombaton délután: „Hőfőherke” mesejáték. Este: „Leányvásár” operette. — Vasárnap délután: „Vandergold kiasszony” operette. Este: „Csárdáskirálynő” operette. Előkészületben: „A pacsirta.” „Bilincsek.”

BOKROSSY ELEMÉR

ingatlan forgalmi, bank-bizományi és biztosítási tanácsadó irodája
 VESZPRÉM, Rákóczy-tér 24. szám alatt
 (dr. Rosenberg-ház).

Eladó

Házak Veszprémben:

3 szoba, 2 előszoba, nagy konyha, éléstárból álló parkirozott udvarral és kerttel.

Földszinten 3 szoba és mellékhelyiségek-ből, emeleten pedig 5 szobából előszoba, fürdőszoba s kényelmes mellékhelyiségek-ből álló.

4 szoba, 2 konyha s egyéb mellékhelyiségek-ből álló, kerttel és nagy udvarral.

15 szobás, mely 6 lakásból áll, 1 négy szobás, 2 három szobás, 2 kettő szobás 1 egy szobásból, kerttel a Séd mellett.

Szölők és villák

Balatonalmádban 14 szoba, 7 két ágyas és 7 egy ágyas szobából álló penzió, teljes berendezéssel.

2 épület 1800 □ öl szőlő és gyümölcsös-sel, egyik épület 3 szoba, veranda, cselédszoba, konyha, a másik 2 szoba, veranda, présház és konyhából áll, kut és 120 méter hosszú lagas.

3 szoba, veranda, konyha, valamint istálló, pajta és disznó öl, 9 hold gyümölcsös és szőlővel.

Siófokon

(Vilma-telep.)

3 szoba, 2 veranda (csukott) 2 klozett, tyuköl, 250 □ öl parkirozott kerttel és gyümölcsös-sel. Teljes felszereléssel.

Balatonkenesén

4 szoba, 1 konyha, cselédszoba, veranda, éléstár, 3 szoba, 2 veranda, folyosó, éléstár, konyha, cselédszoba, faház, tyuköl. Az épületek 600 négyszög öl területen vannak.

Földbirtokok:

222 holdas, épületekkel, élő és holt instrukcióval (Veszprém vm.) 1575 holdas (Baranya megyében) épületekkel élő és holt instrukcióval.

Keresünk megvételre:

Veszprémben

Kis, kertes házat, méhésznek alkalmasat. 3-6 szobás modern épületet. Séd melletti kertet.

Balatonpartján

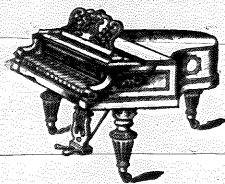
nagyobb villát szőlő és szántófölddel. Kastélyt 1-300 hold birtokkal.

Bérletre

1000-1500 hold birtokot, Veszprém, Fehér vagy Zala megyékben.

Nyugdíjas, vagy kevés elfoglaltságu egyének alkalmazhat nyerhetnek havi fizetéssel és perccentel.

6000-7000 korona befizetéssel 10.000 K-t biztosíthat s ha 16 évnél előbb halna meg, a 10.000 koronán kívül 5500-tól 570 koronáig a táblázat szerinti összeget visszafizetjük.

KURTZ GYULA

VESZPRÉMBEN.

Uj és használt zongora
piano és harmonium
eladási és kölcsönzési
raktára.

Alapított: 1890.

Kölcsönzések, javítások és hangolások
helyben és vidéken is teljesítenek.

Avult hangszerek

ujakért becseréltetnek.

A háboru takarékosagra int

minden szülő. — A veszprémi tanintézetek-
ben használatban levő összes tankönyveket
antiquarice **féláron** szerezhetik be a
szülők igen jó állapotban, a FODOR-féle
könyvkereskedésben.

GUTTMANN ZOLTÁN

— keresk. ügynöki irodája —
VESZPRÉM, Ranolder-utca 1. sz.

**Bárki kényelmesen lebonyolít-
hatja ügyleteit, ha GUTTMANN
ZOLTÁN keresk. ügynöki irodá-
jához fordul.**

Ingatlanok, (házak, földek, kisebb és na-
gyobb birtokok, villák és szállók) eladása
és vétele. Kényelmes rövid-, vagy hosszú
lejáratu kölcsönök-lebonyolítása.
Gyors és diszkrét elintézés!

Mindennemű ingóságok gyors és biztos közvetítése.

A Veszprémmegyei Takarékpénz- tár Részvénytársaság

által kibocsájtandó új részvényekre vonat-
kozó **elővételi jogot megvételre**

keresünk. — Bővebbet:

Biztosítási iroda

Szabadi-utca 3. szám.

Egész esztendőn át bajmóldik

a diák a régi kiadási tankönyvekkel. Ez ki-
zárt dolog, ha tankönyveit a FODOR-féle
könyvkereskedésből szerzi be, mert itt csakis
a legújabb kiadási tankönyveket árusítják.

Uj és használt

fegyvereket

ad és vesz, - javításokat el-
fogad:

Szemerey János

fegyverkereskedő, Veszprém.

Mindenféle üres használt
hordókat és
Palackot (üveget)
minden mennyiségben vesz Szemerey
fűszerkereskedő.

Rendbe hozta már?

tűzbiztosítását

üvegbiztosítását

betöréslopás-biztosítását,

hogy kár esetén az óriási áremelkedéseknek
megfelelően kellően biztosítva legyen?

Felszólításra szívesen szolgál felvilágosítással
a cs. és kir. szab. Trieszti Általános
biztosító társ. veszprémi főügynöksége
Kossuth Lajos-utca 24.

Széjjelmegy a diák tankönyve,

ha nem költeti azokat be. Olcsón és jól köti
be tankönyveit a FODOR-féle könyvkötészet.

RÜHES LOVAIT

kezelje a sokszorosan kipróbált és min-
denütt bevált Strausz-féle

„Fortuna“-lóruhkenőescsel

(törvényileg védve), mely egyszeri kezelés-
sel biztosan gyógyít. Kapható:

STRAUSZ ÁRMIN gyógyszerésznél
KENDERES, Jásznagykunszólók megye.

Egy lóra való adag ára 25 kor.

HORDÓK

kénezéséhez 100%-os aranyárga,
arzenmentes

kénlemezt

szállítok míg tart a készlet.

1 csomag (tart. 20 lemez, súly 25—28 dkg.)

10 korona. 20 csomag 190 korona.

Csomagolásért nem számítok.

Nagyobb rendelésnél árengedmény.

MAYER SÁNDOR kénlemezgyára
ESZTERGOM.

Bukott

tanulók érdekében forduljanak sürgősen a

Zsoldos tanintézetéhez

Budapest, VII. Dohány-u. 84. Telefon
32—40. — Ugyanott a leggyorsabb
előkészítés magánvizsgákra, felvételi és
érettségi vizsgára.

Vizskotegséget, sömört, rüht
leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-
féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM-KENŐCS“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig ere-
deti pecsétet dr. Flesch-félet kérjünk.
Próbátégely K 3.—, nagy tégely 5.—,
családi adag K 12.—.

Veszprém és vidéke részére főraktár:
Kocsuba Emil „Fekete sas“ gyógy-
szertárában, Veszprémben.

Vételnél a „Skabiform“ védjegyre ügyeljünk.

Pesti és Szemerey

kereskedelmi irodája

HIRDETÉSEI.

Sárkuta mellett 9 hold gyümölcsös szőlő-
vel, lucernással, 3 szoba, konyha, 6 állat-
istálló, pajta és disznó szállásokkal birtok ju-
tányosan eladó.

Jó forgalmu hentes- és mészáros-üzlet teljes
felszereléssel, házzal eladó.

Nagy forgalmu vendéglő házzal, bolttal, tel-
jes felszereléssel azonnal átvehető.

Sárkután 1200 négyszögöl szőlő, 4 szoba,
2 konyha italmérségi engedély van rajta, eladó.

Szemesen (a Balaton mellett) egy szép, 4
szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa és
egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri
villa, egyben vagy külön is, **jutányosan eladó.**

Gazdálkodónak alkalmas ház, 3 és 2 szoba,
2 konyha, istálló, felszer. disznóólak, nagy ud-
var, benn a városban jutányosan eladó.

Decimal mérleg 400 és 750 kgros súlyokkal,
1 fújtató, 1 üllő, 1 satu, 1 furógép eladó.

Eladó uj carambol asztal, felszerelve, go-
lyókkal, dákókkal.

Eladó 1400 négyszögöles villatelek Ará-
cson közvetlen a vasut melletti villatelepen.

4 szoba és előszobával bíró ház eladó
a Templom-utcában nagy kerttel, vízvezetékekkel
és villannyal be van rendezve. November 1-én
átvehető.

Eladó Baranyamegyében 1574 kat. hold
földbirtok, mely áll 1050 k. hold elsőrendű
szántó, 482 kat. hold prima rét és legelő és 42
k. h. nádasból. Iparvasuttal.

Kerekeskut-utcában ház eladó mellékh-
elyiségekkel, kerttel. November 1-én átvehető.

Hosszu-utcában nagy területen álló 5
szoba, 2 konyha, cselédszoba, 2 nagy műhely,
1 nagy raktár, 2 felszer. és pincéből álló **jókar-
ban levő ház eladó.** Vízvezeték, villany be-
vezetve.

Veszprémi és Veszprémmegyei takarékpénz-
tári és Talajmivelő részv.-társ. részvények
vételre kerestetnek.

Cserhát-utcában ház eladó, 2 utcai, 3 udvari
szoba, előszoba, hozzávaló helyiségekkel.

A város területén 2384 négyszögöl terület,
gazdasági épülettel eladó. — Iparvágány beve-
zethető.

Egy nagy gömbölyű márványasztal eladó.
2400 hektó 11-maligal bor eladó, Diószegi
hordó kölcsönmel.

Jeruzsálemhegyen 4 szoba, 2 konyha, elő-
szobás ház, nagy kerttel, november 1-ére eladó.

**Megvételre keresünk 3—4 szo-
bás házakat, kerttel. — Szőlőbirtok-
ot villával. — Kisebb lakóházakat.**

Ó

Az 1918—1919. tanévre

az összes veszprémi tanintézetekben
elrendelt, legújabb kiadása

don

tankönyvek

erős kötésben a bolti ár-feléért nagy választékban kaphatók.

Ú

j tankönyvek

korlátlan mennyiségben raktáron vannak

Fodor Ferencz

könyv-, papir- és írószer-kereskedésében

Veszprém, Szabadság-tér 3.